

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย

ที่ สค ๒๐๗/๒๕๕๙

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับตารางการลาราชการและเหตุผลในการลา
ของรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก. และนาย ข.

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : กรุงเทพมหานคร

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก. และนาย ข. ผู้อุทธรณ์ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับตารางการลาราชการและเหตุผลในการลาของรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นาย ค. และนาย ง. ตั้งแต่เข้าดำรงตำแหน่ง เพื่อตรวจสอบให้เกิดความโปร่งใส เนื่องจากมีกรณีร้องเรียนให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีการกระทำส่อว่าทุจริตต่อหน้าที่หรือทุจริตในการปฏิบัติราชการ

กรุงเทพมหานคร มีหนังสือ ที่ กท ๐๒๐๐/๙๙๙ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๙ และที่ กท ๐๒๐๐/๑๐๐๐ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๙ แจ้งผู้อุทธรณ์ว่า กรุงเทพมหานครได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยวิธีปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว แต่เนื่องจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ มิได้กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการลาของรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองกรุงเทพมหานคร ไว้เช่นเดียวกับข้าราชการประจำ และต้องพิจารณาให้ได้ความชัดเจนว่าข้อมูลข่าวสารตามร้องขอเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือไม่ จึงได้หาหรือเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารของกรุงเทพมหานคร ปรากฏผลพิจารณาสรุปได้ดังนี้

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๐๗/๒๕๕๙

๑. กรณีข้อมูลข่าวสารตารางการลาของรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เคยมีแนวทางการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เปิดเผยได้ แต่เนื่องจากกรณีนี้เป็นข้อมูลของข้าราชการการเมือง จึงเห็นควรสอบถามข้าราชการการเมืองทั้งสองก่อนว่าจะคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลในส่วนนี้หรือไม่ ในฐานะผู้มีส่วนได้เสียตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ปรากฏว่า รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (นาย ค.) ได้มีหนังสือคัดค้านการเปิดเผยเนื่องจาก กรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้เคยมีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยตารางวันลาของผู้อำนวยการเขตได้นั้น ไม่ได้มีมูลกรณีเช่นเดียวกับการขอข้อมูลข่าวสารในครั้งนี้ ประกอบกับผู้อุทธรณ์ได้ร้องเรียนกล่าวหานาย ค. ในเรื่องการทุจริตต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว และอยู่ระหว่างการตรวจสอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการนี้ กรุงเทพมหานครรับฟังคำคัดค้านดังกล่าว จึงไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้

๒. กรณีข้อมูลข่าวสารตารางการลาของรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (นาย ง.) ได้มีหนังสือแจ้งว่าไม่ขัดข้องในการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวที่สำนักงานเลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีความครอบครอง ในการนี้กรุงเทพมหานครได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่าสำนักงานเลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่มีข้อมูลดังกล่าวอยู่ในความครอบครอง จากการสอบถามส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบว่ามิได้จัดทำตารางการลา เนื่องจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๔๓ กำหนดว่าการลาทุกประเภทและการไปต่างประเทศของข้าราชการการเมืองกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือประธานสภากรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี ดังนั้นกรณีการลาของรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะต้องลาโดยตรงต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มิได้มีการบันทึกข้อมูลการลาไว้เช่นเดียวกับข้าราชการประจำ ซึ่งต้องใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาความดีความชอบ

๓. กรณีข้อมูลเรื่องเหตุผลการลาของราชการ เห็นว่า เป็นข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งต้องห้ามมิให้เปิดเผยเว้นแต่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙ ถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๐๗/๒๕๕๙

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์ประสงค์จะตรวจสอบการทุจริตของกรุงเทพมหานครในหลายกรณี ซึ่งกรณีนี้มีมูลเหตุจากกรณีที่กรุงเทพมหานครได้ซื้อเครื่องจักรหลายรายการจัดส่งไปยังสำนักงานเขตต่างๆ โดยให้สำนักงานเขตเสนอขอซื้อ ซึ่งมีราคาแพงกว่าราคาท้องตลาด ประกอบกับรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้มีการเดินทางไปประเทศเยอรมนีหลายครั้งเกือบทุกเดือน แต่อ้างว่าไปราชการเพียงครั้งเดียว จึงต้องการข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อเป็นหลักฐานตรวจสอบว่ามีการลาเพื่อเดินทางไปประเทศเยอรมนีหลายครั้งจริง สำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครชี้แจงว่า สำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครดูแลรับผิดชอบเฉพาะการลาของข้าราชการประจำ ส่วนข้าราชการการเมืองจะต้องลาต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครโดยตรง และในทางปฏิบัติที่ผ่านมา เมื่อรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครลาต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ก็จะเก็บใบลาไว้เอง ไม่ได้ส่งมอบให้หน่วยงานใดเก็บไว้ เรื่องนี้คณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารของกรุงเทพมหานครพิจารณาแล้วเห็นว่า สมควรสอบถามข้าราชการการเมืองทั้งสองก่อนว่าจะคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลในส่วนนี้หรือไม่ ในฐานะผู้มีส่วนได้เสียตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่ปรากฏว่า รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (นาย ง.) ได้มีหนังสือแจ้งว่าไม่ขัดข้องในการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวเฉพาะที่อยู่ในความครอบครองของสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่มีข้อมูลดังกล่าวอยู่ในความครอบครอง

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้เข้าชี้แจงข้อเท็จจริงด้วยวาจาต่อคณะกรรมการฯ สรุปความได้ว่า

๑. รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (นาย ง.) ได้เข้าสู่ตำแหน่งรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ตามคำเชิญของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นงานอาสาไม่มีวันหยุดราชการ ไม่มีการประเมินผลการปฏิบัติงานแบบข้าราชการประจำ การลาต่างๆ ของรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะต้องลาโดยตรงต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มิได้มีการบันทึกข้อมูลการลาไว้เช่นเดียวกับข้าราชการประจำ เนื่องจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๔๓ กำหนดว่าการลาทุกประเภทและการไปต่างประเทศของข้าราชการการเมืองกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือประธานสภากรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี เมื่อรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครยื่นใบลาโดยตรงต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแล้วจะมอบให้เลขานุการรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเก็บไว้ ส่วนเหตุผลในการลาจะปรากฏอยู่ในใบลา ซึ่งได้จัดส่งให้คณะกรรมการฯ เพื่อประกอบการพิจารณา

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๐๗/๒๕๕๙

๒. รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (นาย ค.) ได้มาดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามคำเชิญของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร การปฏิบัติงานไม่มีวันหยุดเสาร์อาทิตย์ การลาต่างๆ เช่น ลาป่วย ลากิจ ลาไปต่างประเทศของรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครก็จะลาโดยตรงต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครด้วยวาจา โดยมีได้ทำเป็นหนังสือลา ซึ่งได้หารือกับสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแล้ว เนื่องจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๔๓ กำหนดว่าการลาทุกประเภทและการไปต่างประเทศของข้าราชการการเมืองกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือประธานสภากรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี ดังนั้น จึงไม่มีหนังสือลาตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือ ตารางการลาและเหตุผลในการลาประเภทต่างๆ ของรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทั้งสองราย ข้อมูลข่าวสารเหตุผลในการลาซึ่งจะปรากฏในใบลา เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการ แม้รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (นาย ง.) จะได้จัดทำใบลาและจัดเก็บไว้เป็นการส่วนตัว แต่ก็เป็นการดำเนินการในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐและใช้ในการปฏิบัติราชการ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความควบคุมดูแลของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดนิยามคำว่า “ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการและมีใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนตัวของบุคคล ประกอบกับไม่มีเหตุตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่จะปกปิดข้อมูลข่าวสารดังกล่าว จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้ สำหรับเหตุผลในการลาซึ่งจะปรากฏในใบลาของรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (นาย ค.) ซึ่งแจ้งต่อคณะกรรมการฯ ว่า ไม่ได้จัดทำใบลา จึงไม่มีหนังสือลาตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ และตารางการลาของรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทั้งสองราย ซึ่งกรุงเทพมหานครแจ้งว่า ไม่มีการจัดทำตารางการลาของข้าราชการการเมืองกรุงเทพมหานคร ผู้อุทธรณ์อาจใช้สิทธิตามมาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเข้าตรวจสอบความมีอยู่ของข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ต่อไป

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๐๗/๒๕๕๙

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้กรุงเทพมหานครเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใบลาของรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (นาย ง.) พร้อมให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์

นายสมยศ เชื้อไทย

หัวหน้าคณะที่ ๓

ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์

กรรมการ

นายสุพจน์ ไพบูลย์

กรรมการ

นายกิตติ อธิวิทย์

กรรมการ

นายสุชาติ ประยูรหงษ์

กรรมการ

นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๙

หมายเหตุ ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์ ลาป่วย จึงมิได้ลงนามในคำวินิจฉัย